

Список використаних джерел.

1. Кордон В.В. Інформаційний простір України: проблеми захисту й безпеки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/nvnu/filolog/2010_21/R2/Kordon.pdf
2. Мелешко О.О., Поліщук Ю.О., Скомаровський А.О. Питання забезпечення безпеки інформації та її обміну в інформаційній сфері України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Informatica/68813.doc.htm
3. Панова І.В. Актуальні питання реформування інформаційного законодавства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2010_5/PB-5/PB-5_21.pdf.
4. Соснін О. В. Про правові основи удосконалення системи державного управління інформаційними ресурсами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/Pr17_04.htm.

ГЛУЩЕНКО ЮЛІЯ АНАТОЛІЙВНА

докторант НАДУ при Президентові України, к.е.н., доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Сучасний розвиток України потребує удосконалення механізмів державного управління в напрямі децентралізації бюджетної системи та ефективності бюджетного процесу, як однієї з умов покращення фінансового забезпечення діяльності органів місцевої влади.

Проблема централізації коштів в державному бюджеті супроводжується об'єктивними суперечностями між державою та учасниками суспільного виробництва з приводу розподілу та перерозподілу новоствореної вартості.

Ідеальна модель управління передбачає дотримання правил формування та виконання бюджету на основі загально-прийнятих принципів, які відповідають цінностям демократичної і правової держави, громадянського суспільства, ринкової економіки, зокрема, повноти, єдності, періодичності, реальності, прозорості та відкритості.

Відповідно до Бюджетного кодексу, бюджетний процес – це регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства [1].

Головними завданнями бюджетного процесу є визначення доходів бюджету за окремими податками та іншими обов'язковими платежами; здійснення бюджетного регулювання; посилення контролю фінансової діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [5].

Складання, розгляд і затвердження бюджету являють собою бюджетне планування, яке є комплексом організаційно-технічних, методичних і методологічних заходів із визначення доходів і видатків бюджетів у ході їх складання, розгляду та затвердження.

Бюджетному плануванню держави передують підготовча робота, що включає розробку основних прогнозних макропоказників соціального і економічного розвитку України на плановий рік; розробку і затвердження Постанови Верховної Ради України «Про основні напрямки бюджетної політики на наступний бюджетний рік»; аналіз виконання бюджету за минулий рік і очікуване виконання бюджету в поточному році та підготовку інструктивних листів про особливості складання розрахунків до проектів бюджетів на наступний бюджетний рік.

Сучасний стан реалізації бюджетної політики України відображає проблеми необґрунтованості, мінливості та суперечливості існуючого бюджетного законодавства, збереження розбалансованості між доходами та видатками бюджету, невиконання норм Бюджетного кодексу щодо понадпланових надходжень, збільшення фіскального навантаження на економіку та комплекс похідних макроекономічних проблем [2, с. 6-7].

Бюджетне прогнозування та планування є відокремленим від загальнодержавного планування, позначається недосконалістю порядку розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів (згідно Формули, визначеної Постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2010 р. № 1149) та прогалинами у програмно-цільовому бюджетуванні.

На цьому етапі одним із найбільш суттєвих недоліків розрахунку трансфертів є абстрагування від реально існуючих кризових процесів, оскільки використовувані номінальні показники доходів за три попередні роки не відображають реальної спроможності планового року, особливо це стосується міст зі значним промисловим потенціалом.

Неповноцінність реалізації програмно-цільового методу позначається низькою якістю виконання бюджетних програм, зокрема у 2011 р. із 450 бюджетних програм місцевого рівня – 70% профінансовано на 80-85%; 15% – на 40-60%, 10% – не профінансовано взагалі) [6].

Як наслідок, зменшення частки доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті до 22%, збільшення трансфертів до 52% та створення штучної дотаційності бюджетів (93,7% загальної кількості сільських бюджетів) [3].

На етапі організації виконання бюджету має місце незадовільний стан виконання платіжних доручень органів місцевого самоврядування в частині безпідставних затримок та блокування Державною казначейською службою проведення платежів з місцевих бюджетів, що суттєво ускладнює виконання повноважень місцевими органами влади [6].

Недоліки існуючих програмних продуктів спричиняють формування своєчасної і повної звітності, здійснення оперативного контролю, затримки при надходженні та обробці даних, створюють їх непослідовність, дублювання та потенційну неузгодженість на різних рівнях.

Проблеми законодавчого, організаційного та методологічного характеру потребують негайного реформування діючої системи державного фінансового контролю, зокрема уточнення та узгодження категоріально-понятійного апарату у сфері земельних відносин. Внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву без спеціального дозволу бюджет втратив близько 118 млн. грн. [4, с. 434].

Недосконала нормативно-правова база, недостатня ефективність контролю, орієнтація на його здійснення у формі ревізій та перевірок після завершення фінансово-господарських операцій не забезпечують належного усунення виявлених правопорушень, націленості суб'єктів контролю на запобігання правопорушень, а також високого рівня координації та обміну інформацією.

Підсумовуючи вищезазначене слід зазначити, що ефективність державного управління та місцевого самоврядування в контексті стратегії соціально-економічного розвитку держави у сучасному демократичному суспільстві потребує удосконалення та чіткої взаємодії структурних елементів бюджетного менеджменту, як ефективного засобу публічного адміністрування.

Планування та прогнозування місцевих бюджетів має здійснюватись на основі положень бюджетної політики держави, орієнтованої на поліпшення системи міжбюджетних відносин та поглиблення програмно-цільового бюджетування, що сприятиме підвищенню якості прийняття управлінських рішень та розробці системи відповідальності за досягнення показників результативності.

Організація виконання місцевих бюджетів, складання звітів та здійснення контролю за виконанням бюджету потребує удосконалення нормативно-законодавчого та програмного забезпечення учасників бюджетного процесу, а також скоординованої діяльності контролюючих органів в напрямі запобігання порушень законодавства та раціональності використання бюджетних коштів.

Список використаних джерел.

1. Бюджетний кодекс України від 8 липн. 2010 р. N 2456 – IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.liga.net>
2. Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки : [аналітична доповідь]. – К. : НСД, 2012. – 25 с.
3. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua/news/472/>
4. Виговська. Н.Г. Місце державного фінансового контролю в системі регулювання земельних відносин / Н.Г. Виговська // Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці: збірн. тез та доп. I Міжн. наук.-практ. інт.-конф. 21 лютого 2013 р.; м. Київ / відпов. за вип. Б.В. Мельничук. – К.: ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2013. – 324 с.
5. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-reading-lib.com/bookreader.php/1002290/Byudzhetnyy>
6. Огонь Ц.Г. Програмно-цільовий метод та ефективність бюджетних програм [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://udik.com.ua/articles/article-221>

ГОЛИНСЬКА ОЛЕСЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*доцент кафедри економічної та фінансової політики
ОРІДУ НАДУ при Президентові України, к. держ. упр.*

АНАЛІЗ СКЛАДУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ ПОКАЗНИКІВ ДЕРЖАВНИХ БЮДЖЕТНИХ ВИТРАТ

Виникнення державних бюджетних витрат як категорії наукових знань зумовлено їх імперативним характером, процесами формування держави як ринкового суб'єкту та пов'язане з необхідністю виконання нею відповідних функцій [2, с. 122]. З таких позицій державні витрати слід трактувати як відносини економічної власності (привласнення) державою, юридичними та фізичними особами в процесі розподілу, використання і споживання частини національного доходу.

На початковій історичній стадії капіталізму (у XVI—XIX ст.) світові державні витрати спрямовувались переважно на військові цілі, утримання державного апарату, будівництво залізниць, підприємств із великим робочим періодом. В окремих країнах (наприклад, у Німеччині) у другій половині XIX ст. частка державних витрат починає спрямовуватись на соціальні цілі. На цій стадії розвитку капіталізму обсяг державних витрат був незначним (у 1890 р. їх питома вага у ВВП становила: у США — 7 %, Великобританії — 9,2, Франції — 12, у Німеччині — 13,2 %) [2, с.75].

На вищій стадії капіталізму масштаби і темпи державних витрат зростають, а найдинамічніше вони збільшуються з початком впливу на світові економічні процеси закону одержавлення економіки (з середини 50-х років). У 2000 р. державні витрати у США вже становили до 32 % ВВП, в країнах ЄС — в середньому 45 %. Найнижчими серед розвинутих країн вони були в Японії (30 %), найвищими — у Швеції (58 %). На початку другого десятиріччя XXI ст. Японія досягла показника 38%, Швеція збільшила його до 67% [2, с.76]. Беззаперечно, таке зростання частки було зумовлено необхідністю більш жорсткої експансії держави в ринок на межі світової фінансово-економічної кризи 2007-2011 р. Але навіть за цих умов чітко відслідковується зміщення полюсу ринкової дійсності у бік ортодоксального кейнсіанства.

В Україні спостерігаються протилежні процеси. Лише за період 1997—2003 рр. частка державних витрат у ВВП згорювалася з 36,7 % до 27,8 %. За період 2004-2012 рр. скорочення продовжувалося та станом на 01.01.2013 р. досягло найнижчого за роки незалежності показника – 22,1 % [1,4]. Це йде в розріз із загальносвітовою тенденцією і негативно позначається на становленні національної економічної системи та виконанні державою її соціально-економічних функцій. До речі, саме вони повинні визначати структуру державних витрат та їх сегментацію.

Якщо у середині XIX ст. основна частина усереднених державних витрат у розвинутих країнах Європи спрямовувалась на утримання державного апарату і підтримку військової потужності, то на початку XXI ст. найбільшими стали витрати на економічні цілі — до 50 % ВВП (державне регулювання і прогнозування економіки, розвиток технологій, відновлення трудових ресурсів, резервування, капітальні програми, прямі бізнес-інвестиції та ін.). Це зумовлено якісно новою роллю економічного фактора в сучасному цивілізаційному середовищі та у сучасному виробництві (значення освіти, кваліфікації, розвитку творчих здібностей працівників тощо), посиленням ринкових цінностей у комплексі ціннісних орієнтирів суспільства, зростанням кількості безробітних тощо.

Другими за значенням є витрати на цілі галузевого розвитку — житлове будівництво і його реконструкція, освоєння природних ресурсів і охорона навколишнього середовища, сільське господарство, транспорт, наука, зв'язок, тощо. Такі витрати у

Філіпова Тетяна. ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ	70
Хомякова Наталья. МЕХАНИЗМИ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В РЕГИОНАХ ЦФО: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	71
Чебан Олександр. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	72
Шепеленко Олена. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В РЕГІОНІ	73
Шитель Юрій. ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	74
Яцкевич Інна. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СФЕРІ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ	77
 СЕКЦІЯ 2 МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС: НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ	
Ахламов Анатолій, Яцко Андрій. ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У РЕГІОНІ	79
Беляев Леонид. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИМИТАЦИОННОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ ДЛЯ АНАЛИЗА ЭФФЕКТИВНОСТИ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ	80
Богданець Вікторія. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОНКУРЕНТНИХ ВІДОМСТВ	82
Глущенко Юлія. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	84
Голинська Олеся. АНАЛІЗ СКЛАДУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ ПОКАЗНИКІВ ДЕРЖАВНИХ БЮДЖЕТНИХ ВИТРАТ	85
Дяченко Валентин. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	86
Зелінська Наталя. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	88
Карпов Сергій. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У КОНТЕКСТІ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ В БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	89
Кібкало Валерій. ДЕЯКИ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНИМИ СИСТЕМАМИ	90
Кілієвич Олександр. ВИМІРЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	91
Клименко Сергій. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	93
Ковальов Георгій. УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	94

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

*Матеріали Всеукраїнської
підсумкової науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

25 жовтня 2013 року

**Одеса
2013**

УДК 351(061.3)

А 43

ББК 67.301я43

Редакційна колегія:

д.політ.н., доц. Іжа М.М.,
к.т.н., доц. Попов С.А.,
д.е.н., проф. Ахламов А.Г.,
д.філос.н., проф. Балабаєва З.В.,
д.держ.упр., проф. Безверхнюк Т.М.,
к.мед.н., доц. Корвецький О.Д.,
к.е.н., доц. Красностанова Н.Е.,
к.і.н., доц. Кривцова В.М.,
к.ф.-м.н., доц. Пігарєв Ю.Б.,
д.держ.упр., проф. Марущак В.П.,
д.держ.упр., проф. Надолішній П.І.,
д.держ.упр., проф. Приходченко Л.Л.,
д.держ.упр., проф. Пахомова Т.І.,
д.держ.упр., проф. Саханенко С.Є.,
к.політ.н., доц. Свірін М.Г.,
к.філол.н., доц. Черняєва І.А.,
к.і.н., проф. Якубовський О.П.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Одеського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України.
Протокол № 174/8-9 від 18 вересня 2013 року.

Актуальні проблеми та перспективи розвитку публічного управління : матеріали

А 43 Всеукр. підсумк. наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 25 жовт. 2013 р. – Одеса :
ОПІДУ НАДУ, 2013. – 446 с.
ISBN 978-966-394-057-1

Матеріали публікуються в авторській редакції

ББК 301я43

ISBN 978-966-394-057-1

© ОПІДУ НАДУ
при Президентові України, 2013.

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

НАДУ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ
УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Матеріали Всеукраїнської
підсумкової науково-практичної конференції
за міжнародною участю

25 жовтня 2013 року

